

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 115
Konu : Soru Önergeleri

12 Ocak 2012
.01/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-34898 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/1612, 7/1613, 7/1614, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/1615, Tokat Milletvekili Orhan DÜZGÜN'e ait 7/1616, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/1617, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/1618, Ankara Milletvekili Mustafa ERDEM'e ait 7/1619 ve Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/1620 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/1612 (1 sayfa)
- 2-Görüş 7/1613 (3 sayfa)
- 3-Görüş 7/1614 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/1615 (4 sayfa)
- 5-Görüş 7/1616 (1 sayfa)
- 6-Görüş 7/1617 (2 sayfa)
- 7-Görüş 7/1618 (2 sayfa)
- 8-Görüş 7/1619 (1 sayfa)
- 9-Görüş 7/1620 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****: Erkan AKÇAY****Manisa Milletvekili****Esas No****:7/1613**

SORU 1) Son iki yılda kaç ton karkas et veya canlı hayvan ithalatı yapılmıştır? Bu ithalatın maliyet ne olmuştur?

SORU 2) Bu ithalattan dolayı bazı hayvan hastalıklarının ülkemize girdiği yolundaki iddialar doğru mudur?

SORU 3) Karkas et veya canlı hayvan ithalatının çözüm olmadığı, sektöre daha büyük zarar vereceği, Türkiye'deki hayvancılığı bitireceği ve Türkiye'yi dışa bağımlı hale getireceği yönündeki eleştirilere katılıyor musunuz?

SORU 4) Karkas et veya canlı hayvan ithalatı yerine yerli üretimi artıracak önlemleri almayı düşünüyor musunuz? Bu kapsamda ne gibi çalışmalarınız vardır?

CEVAP 1-2-3-4) Bilindiği üzere ülkemiz et piyasasında özellikle son dönemde meydana gelen fiyat artışlarının önüne geçilebilmesi ve halkımızın beslenmesine katkı sağlanması amacıyla, piyasalara ithalat yoluyla müdahale edilmesi zorunlu hale gelmiştir. Yapılan ithalatlar piyasalarda olumlu etki doğurmuş ve et fiyatlarında düşüş başlamıştır. Ayrıca, ülkemizde bulunan birçok besi işletmesi canlı besi hayvanı ithalatı ile boş olan işletmelerini değerlendirmeye başlamışlar ve ülkemiz besi hayvanı sayısında artış olmuştur.

Ülkemizin büyümesi ve ihtiyacı doğrultusunda hayvan ithalatı yapılabilmektedir. Damızlık ve hammadde ihtiyacı ile sanayinin talebi çerçevesinde daha önceki yıllarda da hayvan ithalatına izin verilmiştir. Bu kapsamda Türkiye'de ilk hayvan ithalatı 1925 yılında yapılmış olup, 1935 yılında da ülkemiz yine hayvan ithal etmiştir. 1986-96 yılları arasında ise ithal edilen kasaplık hayvan sayısı 1 Milyon 432 Bin, damızlık hayvan sayısı 267 Bin'dir.

Gerek yurtdışında, gerekse ülkemizde yapılan muayene, kontrol ve testler sonucu hastalık taşımayan hayvanların fiili ithalatı gerçekleştirilmektedir. Hastalık taşıdığı belirlenen hayvanların ithalatına izin verilmemektedir.

Tarım sektöründe önemli bir yere sahip olan hayvancılık öncelikli sektör olarak ele alınmış olup, bu kapsamda hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğin artmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir.

Hayvancılık destekleri önemli oranda artırılmıştır. Bu kapsamda; hayvansal üretimin artırılması, hayvan hastalıkları ile mücadele ve hayvansal üretimin kayıt altına alınması amacıyla; anaç sığır ve manda, anaç koyun ve keçi, koruyucu aşılama, büyükbaş ve küçükbaş süt, suni tohumlamadan doğan buzağı, çiğ süt regülasyonu, yem bitkileri, tiftik keçisi gibi konularda üreticilerimiz desteklenmektedir. Ayrıca, GAP ve DAP projeleri kapsamında hayvancılık işletmelerine hibe desteği uygulaması başlatılmıştır. Et üretimini arttırmak için ilk defa 2011 yılında etçi ırklarda çevirme melezinden doğan buzağılarda 150 TL destek verilmektedir.

Hayvancılık desteklerinin tarımsal destekler içerisindeki payı önemli seviyede artırılmıştır. 2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26'ya çıkarılmıştır. Aynı şekilde hayvancılıkta destek kalemi sayısı 2002 yılında sadece 4 iken, bugün 27'e çıkarılmıştır. Hayvancılık destekleri, 2011 yılında 2002 yılına oranla rekor artış göstererek 20 kat artmıştır. Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon

TL destek ödenmiş iken, 2011 yılında 1,7 Milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullandırılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Hayvancılığa yönelik faizsiz kredi uygulaması kapsamında kullandırılan kredi miktarı 2011 yılı sonu itibariyle 6 Milyar TL'yi aşmıştır.

Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla bu bölgelerde hayvancılık işletmelerine yönelik olarak hibe desteği uygulaması başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2011 yılı itibariyle GAP ve DAP illerinde toplam; 185 proje gerçekleştirilmiş, 21.135 baş hayvan desteklenmiş ve 77,7 Milyon TL hibe desteği verilmiştir.

Hayvan ırklarının ıslahına yönelik önemli faaliyetlerin başında gelen suni tohumlama çalışmalarında büyük artış sağlanmıştır. Suni tohumlama sayısı; 2002 yılında 624 Bin adet iken, 2010 yılında 2,8 Milyon adede ulaşmıştır.

Hayvancılık sektöründe kaba yem ihtiyacının karşılanmasına yönelik yem bitkileri üretimi ve mera ıslah çalışmalarında önemli mesafeler kat edilmiştir. 2002-2011 yılları arasında toplam 4,1 Milyon dekar alanda mera ıslah çalışması yapılmıştır. Sağlanan desteklerle yem bitkileri üretim alanı son 8 yılda %83 artırılmıştır. 2002 yılında üretim alanı 1,2 Milyon hektar, üretim miktarı 25 Milyon ton iken, 2010 yılında üretim alanı 2,2 Milyon hektara, üretim miktarı 37 Milyon tona çıkarılmıştır. Bu artışla beraber ülkemizin yaklaşık 50 Milyon ton civarında olan kaliteli kaba yem ihtiyacının yaklaşık %75'i karşılanmıştır.

Ülkemiz hayvancılığının kaliteli kaba yem ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla başlatılan yem bitkileri desteklemesi sektöre önemli katkılar sağlamaktadır. Bu kapsamda 2010 yılında 560,7 Bin hektar için 252 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan ve hayvancılığımızın kalkınması için büyük önem taşıyan "Çayır Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi"nin uygulama süresi uzatılmış olup, hayvancılık potansiyeli yüksek olan illerimizde devam etmektedir.

Ülkemizde 2002-2010 döneminde; büyükbaş hayvan sayısı %15, kültür ırkı hayvan sayısı %126, süt üretimi %62, kırmızı et üretimi %86, hayvan başına ortalama süt verimi %67, hayvan başına ortalama et verimi %18 oranında artmıştır.

Toplam sığır sayısı 2002 yılında 9 Milyon 803 bin civarında iken, 2010 yılında %16 artış ile 11 Milyon 369 Bin'e ulaşmıştır. Sayısal artışın yanında burada önemli olan nokta kültür ırkına dönüşümdür. 2002 yılında Türkiye'deki sığır varlığının sadece 1 Milyon 859 bini kültür ırkı iken, 2010 yılında bu rakam 4 Milyon 197 bine çıkmıştır. Oransal olarak ise 2002 yılında %19 iken bugün %37'ye çıkmıştır.

Türkiye'de içinde 50'den fazla büyükbaş hayvan bulunan işletme sayısı, 2002 de 4.300 iken, bugün yaklaşık 24 Bine çıkmıştır. Bu gösterge bile Türkiye'deki hayvancılık işletmelerinin gerçekte çok hızla profesyonelleştiğini ve ölçek ekonomisine doğru gittiğini bize göstermektedir.

Aynı şekilde Soykütüğü ve Önsoykütüğüne kayıtlı işletme sayısında önemli artışlar olmuştur. 2002 yılında 238 Bin işletmede 943 Bin baş kayıtlı hayvan mevcut iken, 2011 yılında 1,2 Milyon işletmede kayıtlı hayvan sayısı 6,2 Milyona çıkmıştır. Bu gelişme kayıt altındaki

kültür ırkı ve damızlık hayvan sayımızın arttığına bir göstergesidir.

Büyükbaş hayvancılığın yanında, küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesine yönelik de önemli çalışmalar yapılmış, yeni destek ve projeler hayata geçirilmiştir.

Bu kapsamda;

- İlk defa küçükbaş hayvan sütüne, inek sütüne göre 2,5 kat daha fazla (15 krş/lt) destek primi verilmiştir.
- Anaç koyun-keçi desteği, gen kaynaklarının korunması desteği, aşı destekleri başlatılmıştır.
- Halk elinde ıslah projesi uygulamaya konulmuştur.
- 20 ilde uygulanan damızlık koç dağıtımı 50 ile çıkarılmıştır.
- Projeli damızlık küçükbaş hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi uygulaması başlatılmış olup, ilk defa 2011 yılında 200 baş ve üzeri projeli küçükbaş hayvana 40 TL/baş destek verilmiştir.
- Damızlık küçükbaş yetiştiriciliği yapanlara 7 yıl vadeli “faizsiz” kredi uygulaması başlatılmıştır.

Toptan etteki %8 olan KDV oranı %1'e düşürülmüştür. Bu düşüş geriye doğru perakende fiyatlarına yani tüketiciye de yansımaktadır.

2006 yılında ulusal kaynaklı “Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı” başlatılmıştır. Kırsal Kalkınma Yatırım Destekleri kapsamında, hayvansal ürün işleme tesisleri de desteklenmektedir. Kırsal Kalkınma Yatırım Destekleri kapsamında bugüne kadar; 679 Hayvansal Ürün İşleme ve Paketleme Tesisi, 6 Hayvansal Orijinli Gübrelerin İşlenmesi Paketlenmesi desteklenmiştir.

Kırsal kalkınmaya yönelik ulusal kaynakların yanında, Avrupa Birliği'nin aday ve potansiyel aday ülkelere destek amacıyla oluşturduğu Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Kırsal Kalkınma bileşeni kapsamında ülkemize 874 Milyon Avro Avrupa Birliği hibe desteği tahsis edilmiştir.

- Bu kapsamda et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünlerinin üretim, işleme ve pazarlanmasına yönelik yatırımlar %50-65 oranında hibe olarak desteklenecektir.
- Bu kapsamda Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından 2011 yılı içerisinde 3 başvuru çağrı ilanına çıkmış olup, proje değerlendirme sürecinin ardından uygun başvurular desteklenecektir.